

VluchtelingenWerk magazine

Editie winter 2021

ACHTERGROND

Woningcrisis

Het tekort aan huizen raakt iedere woningzoekende. Oók vluchtelingen. Toch krijgen zij vaak de schuld van de woningnood

REPORTAGE

Op bezoek in Heumensoord

Vluchtelingen worden weer opgevangen in sobere tentenkampen

‘Je kunt je niet voorstellen hoe het is om je kinderen jaren niet te zien’

Na zes jaar kan de Afghaanse Farhad eindelijk weer een échte vader zijn

**VluchtelingenWerk
Nederland**

Mijn plek

Vluchtelingen vertellen over een speciale plek in Nederland, die na hun aankomst veel voor hen betekende.

Samen met haar twee kinderen vluchtte illustrator en kunstenaar Parisa Akbarzadehpoladi (43) acht jaar geleden naar Nederland. Hier voegde ze zich bij haar man, die in Iran niet langer veilig was als politiek activist. De keuze voor haar gezin was vanzelfsprekend, toch voelde Parisa zich tot op het bot verscheurd. ‘Powervrouw’ Rotterdam hielp haar erbovenop.

‘Ik was een maand in Nederland en wilde niet naar buiten. Alles was ik kwijtgeraakt: mijn carrière, toekomstplannen en het ergste van alles: mijn ouders. Het was alsof mijn fundering onder mij vandaan was geschopt. “Ga toch even naar buiten,” spoorde mijn man me aan. En terwijl ik door onbekende straten liep, besloot ik dat ik deze stad moest leren kennen als ik hier zou blijven. Die dag begon mijn liefde voor Rotterdam.

Al snel liet haar bewogen geschiedenis me niet meer los. Net als ik ging deze stad ooit kapot. Met een geschiedenisboek onder mijn arm liep ik langs alle belangrijke plekken uit de Tweede Wereldoorlog. En terwijl ik naar de oude foto’s keek, fluisterde ik dat ik opnieuw zou beginnen, net als zij. Rotterdam werd mijn rolmodel. Ja, ik heb heimwee naar mijn oude land, maar het gaat me lukken. Net zoals het háár ook gelukt is.

Deze stad voedt me met haar kracht als ik verdrietig ben. Over mijn vader bijvoorbeeld, die alzheimer heeft. Mijn broers en zussen in Iran kent hij nog, maar als ik hem videobel moet ik uitleggen wie ik ben. Ik ben uit zijn geheugen gewist. Het troost me dat mijn ouders mij een paar jaar geleden bezocht hebben, dat ze mijn leven hier hebben gezien. Op een van die dagen liep ik met mijn vader over de Erasmusbrug, ons verwonderend over deze stad die altijd in beweging en vol leven is. Net zoals de Maas die door haar stroomt. Net zoals ik probeer te zijn. Rotterdam is mijn ‘powervrouw’.

Tekst Annemieke van der Pol
Beeld Goedele Monnens

Gescheiden

Column **Mo Hersi**,
ambassadeur **VluchtelingenWerk Nederland**

Je dierbaren om je heen: met elkaar aan tafel zitten en hen omhelzen wanneer je wil. Tijdens de coronapandemie hebben veel van ons dat ontzettend gemist. Heel even was de aanwezigheid van onze dierbaren geen vanzelfsprekendheid meer. Gelukkig bleek dat maar kort. Vluchtelingen moeten elkaar maanden of zelfs jaren missen. Soms raken mensen elkaar tijdens

de vlucht kwijt, zoals bij Embabba op pagina 25, en soms is er geen geld om met het hele gezin tegelijkertijd te vluchten, zoals bij ons vroeger. Toen mijn vader een halfjaar later naar Nederland kwam, moest hij zijn best doen om weer zijn plek in ons gezin te vinden. In die relatief

korte periode was er al zoveel veranderd: mijn broers en ik luisterden alleen nog maar naar mijn moeder en hadden ondertussen Nederlands geleerd. Dat is inmiddels bijna dertig jaar geleden. Tegenwoordig moeten vluchtelingen veel langer wachten voordat zij hun partner en kinderen weer in de armen kunnen sluiten. Al die tijd hebben zij geen rust.

Nu ik zelf vader word denk ik vaak terug aan mijn ouders en onze vlucht. Hoe mijn moeder alleen en met vier jonge kinderen in het asielzoekerscentrum woonde. En hoe mijn vader een deel van onze jeugd moest missen. Ik vind het onbegrijpelijk dat er mensen zijn die roepen 'maar ze nemen hun gezinnen mee' als het gesprek gaat over Afghaanse evacués. Wie zou dat níét doen? Wie is in staat een nieuw leven op te bouwen zonder zijn gezin? VluchtelingenWerk staat vluchtelingen bij tijdens de slopende en ingewikkelde gezinsherenigingsprocedure. Maar helaas zijn ook zij gebonden aan het beleid dat inmiddels een stuk strikter is dan toen mijn familie van elkaar gescheiden was.

2

Mijn plek

Als de Iraanse Parisa verscheurd wordt door heimwee, helpt 'powervrouw' Rotterdam haar er weer bovenop.

22

Intens gemis

Maanden tot jaren gescheiden zijn van je gezin. Hoe dat voelt vertellen deze vluchtelingen. Mijn dochter kende mij alleen van het beeldscherm.

12

Wel een status, geen plek om te wonen

Het nijpende tekort aan woningen raakt iedere woningzoekende. Ook vluchtelingen.

6

Introductie

Nieuws, interessante wetenswaardigheden en ontroerende lees- en kijktips over vluchtelingen, asielzoekers en ons werk.

16

Op bezoek in Heumensoord

In het sobere tentenkamp Heumensoord wonen bijna duizend Afghaanse evacués. Een reportage.

11

Column

Journalist Hazem Darwiesh borduurt zijn heden en verleden aan elkaar.

20

Goud in handen

Maatschappelijk begeleider Edgar helpt de Syrische Daniel bij zijn start als zelfstandig goudsmid in Nederland.

Colofon

VluchtelingenWerk Magazine is een relatiemagazine van VluchtelingenWerk Nederland en verschijnt drie keer per jaar. Onze organisatie komt op voor de rechten van vluchtelingen en begeleidt hen bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland.

Foto cover

Goedele Monnens

Hoofredactie

Annemieke van der Pol

Artdirection en vormgeving

Wolk Ontwerp, Haarlem

Medewerkers

Selma van der Bijl, Hazem Darwiesh, Farhad Faroutanian, Thessa Lageman, Goedele Monnens, Gemma Pauwels, Trudeke Sillevs Smitt, Marc de Smit, Maaïke Veenje

Redactieadres

VluchtelingenWerk Magazine
Postbus 2894, 1000 CW Amsterdam
T 020 346 72 00
E magazine@vluchtelingenwerk.nl

Website

vluchtelingenwerk.nl

Administratie

Voor adreswijzigingen of het stopzetten van het abonnement:
E abonnementen@vluchtelingenwerk.nl
T 020 346 72 07, F 020 617 81 55

Hier kunt u ook informatie opvragen over notarieel schenken, nalatenschappen en alle andere mogelijkheden om donateur te worden. Vrijwilligers van VluchtelingenWerk krijgen een gratis abonnement via hun coördinator.

Giften

Rekeningnummer
NL60 INGB 0000123488
t.n.v. VluchtelingenWerk
Nederland in Amsterdam

Druk

Damen Drukkers

Advertenties / Inserts

Allround Media Services, Ton de Hoop
T 023 524 53 36

ISSN

1877-8518

Oplage

39.100

Papier

VluchtelingenWerk Magazine wordt gedrukt op papier met het FSC-keurmerk.

Meningen

Meningen en standpunten die in dit magazine te lezen zijn, worden niet noodzakelijkerwijs door VluchtelingenWerk Nederland onderschreven.

In actie voor Afghanen

Het lot van de Afghanen raakt veel mensen in Nederland; dat bleek wel uit het aantal steunbetuigingen die de afgelopen maanden binnenkwamen bij VluchtelingenWerk. Een overzicht:

40.528 HANDTEKENINGEN

Meer dan veertigduizend mensen ondertekenden onze petitie 'Bied Afghanen bescherming'. Daarmee riepen wij de regering op om Afghanen in Nederland bescherming te bieden, Afghanen die voor Nederland werkten alsnog te evacueren en de opvang voor Afghaanse vluchtelingen in de regio te ondersteunen.

SCHOLEN IN ACTIE

Scholieren uit heel Nederland klommen in de pen voor onze kaartenactie. Zij schreven in totaal bijna vijfduizend kaartjes voor Afghaanse vluchtelingen. VluchtelingenWerk bezorgde de kaartjes aan geëvacueerde kinderen en volwassenen in de noodopvanglocaties.

UITGESTOKEN HAND

Het aantal aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers schoot omhoog. Honderden mensen lieten weten zich te willen inzetten voor Afghaanse vluchtelingen. Ook ontvingen we meer giften dan gebruikelijk, zowel van onze bestaande als nieuwe donateurs.

➡ In oktober overhandigden we de petitie aan de Tweede Kamer. Hierbij waren Kamerleden aanwezig van de politieke partijen SP, Volt, Bij1, GroenLinks, PvdA, D66 en CU. Lees meer op vluchtelingenwerk.nl/overhandiging

Zorgen over opvang

Het piept en kraakt al jaren in de asielzoekerscentra. Op het moment van schrijven zitten alle azc's vol, net als het aanmeldcentrum in Ter Apel. Ook is het tentenpaviljoen Heumensoord weer in gebruik genomen. De overvolle centra zijn onder andere het gevolg van jarenlange bezuinigingen. VluchtelingenWerk vreest dat asielzoekers en statushouders langdurig in ondermaatse opvang moeten blijven en roept op tot een langetermijnoplossing.

➡ Lees meer over de oorzaken van het probleem en onze zorgen en aanbevelingen op vluchtelingenwerk.nl/kwaliteit-opvang

Jarenlange inzet

VluchtelingenWerk zet zich al jaren in voor een beter beschermingsbeleid van Afghanen. We gaan het gesprek aan met politici en beleidsmakers en, als actie uitblijft, zoeken we de publiciteit. Drie momenten uitgelicht:

December 2019

➡ Na onze maandenlange acties en protest tegen de aanstaande uitzetting van tolk Farhad [zie pag. 22], krijgen alle Afghaanse tolken voortaan bescherming als zij asiel aanvragen in Nederland.

Oktober 2020

➡ De Tweede Kamer stemt in vóór een samenwerking tussen Afghanistan en de EU die het terugsturen van Afghaanse asielzoekers gemakkelijker maakt. Wij adviseren met klem dit niet te doen.

Mei 2021

➡ De Verenigde Staten kondigt aan zich terug te trekken uit Afghanistan. Direct dringen wij zowel voor als achter de schermen erop aan dat evacuatie van onze tolken en andere Afghaanse medewerkers urgenter is dan ooit.

➡ Een uitgebreider overzicht van onze inzet voor Afghanen staat op vluchtelingenwerk.nl/tijddijn-afghanistan

'Je moet nú weg', zei mijn collega. 'De Taliban zullen je meenemen en God weet wat ze met je doen.' En ik wist dat het waar was.

– Farzana –

'Het voelde alsof de kogel niet alleen die vader raakte, maar mijn hele land. Alles waar we zo hard voor hadden gewerkt, was tenietgedaan.' – Najla –

➡ Najla en Farzana werden door Nederland geëvacueerd uit Afghanistan. Op vluchtelingenwerk.nl/evacuees vertellen zij hun verhaal. De twee verblijven nu in het tentenpaviljoen Heumensoord. Daar spraken wij Farzana opnieuw. Lees de reportage op pagina 16

Waardigheid

Goedele Monnens fotografeert al bijna dertig jaar voor VluchtelingenWerk. Speciaal voor het magazine selecteerde ze een foto uit haar goed bewaarde archief.

Deze Iraakse vrouw staat voor mij symbool voor vluchtelingen. Ze is onderweg. Ik fotografeerde haar op het Griekse eiland Kos, waar ze wachtte op de boot naar Athene. Ze was erg ziek en had het ijskoud, terwijl het best warm was die dag. Toch zie je daar niets van op deze foto. Ze is zo mooi en kijkt waanzinnig krachtig in de camera. Ze straalt waardigheid en veerkracht uit: eigenschappen die ik terugzie bij heel veel vluchtelingen. Vluchtelingen hebben veel meegeemaakt, maar medelijden is vaak niet op zijn plaats. Bewondering wel.

Dossier Moria

Afgelopen september was het precies één jaar geleden dat de allesverwoestende brand uitbrak in het Griekse vluchtelingenkamp Moria. 'No more Morias' riepen Europese leiders toentertijd. Maar

de situatie op Lesbos is het afgelopen jaar niet verbeterd, integendeel. Lees er alles over in ons online dossier Moria, met onder andere een podcast en persoonlijke verhalen van bewoners.

► Bekijk dossier Moria op vluchtelingenwerk.nl/dossier-moria

Cartoon Farhad Faroutanian

Na zes jaar worden vluchtelingen in Nederland weer opgevangen in sobere tentenkampen

Pagina 16

'MAARTEN LOOPT STAGE BIJ VLUCHTELINGENWERK. HOEWEL HIJ EEN KETTINGROKER IS DIE SHAGJES DRAAIT, KUNNEN WE HET GOED VINDEN. SAMEN GAAN WE NAAR OPTREDENS VAN NEWWAVE-BANDJES IN POPPODIUM ARENA'

De Iraanse programmamaker Bahram Sadeghi is pas achttien jaar oud als een Egyptische soldaat een groep toeristen doodschiet in de Sinai. Hoe kan het dat deze aanslag, waar

hij niets mee te maken had, zijn levensloop veranderde en hem als bootvluchteling naar Nederland bracht? Sadeghi tekende het op in *De aanslag die onze levens veranderde*.

► De redactie mag 3 exemplaren van *De aanslag die ons leven veranderde* weggeven. Kans maken? Stuur vóór 31 januari 2022 een mail naar magazine@vluchtelingenwerk.nl

Terugblik 2020

Als het gaat over vluchtelingen en asielzoekers is het belangrijk de juiste feiten en cijfers te kennen. Daarom publiceert VluchtelingenWerk jaarlijks *Vluchtelingen in getallen*, met daarin een uitgebreid overzicht van de meest actuele cijfers uit openbare bronnen over vluchtelingen en asielzoekers in Nederland, Europa en wereldwijd.

82,4 miljoen

vluchtelingen zijn op de vlucht

416.860

asielzoekers vragen bescherming in een EU-land, bijna een derde minder dan in 2019

13.637

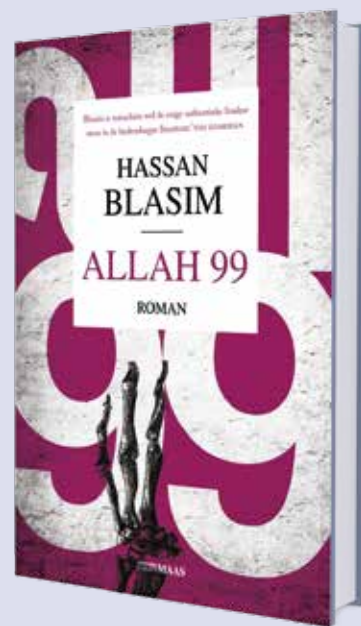
mensen vragen voor het eerst asiel aan in Nederland, in 2019 waren dat er 22.533

► Bekijk het rapport *Vluchtelingen in getallen* op vluchtelingenwerk.nl/getallen-2020

‘Er is niks te doen, behalve zoeken naar eten of dingen die je kunt verbranden zodat je hier warm blijft’

In het vluchtelingenkamp uit Steve Tasane's jeugdboek *Kind i* worden kinderen die hun identiteit niet kunnen bewijzen aangeduid met een letter. Kind i deelt zijn verhaal en dromen met de lezer. I's persoonlijke ervaringen schetsen een schrijnend beeld van het leven van tienduizenden alleenstaande, minderjarige vluchtelingen.

► De reactie mag 3 exemplaren van *Kind i* weggeven. Kans maken? Stuur vóór 31 januari 2022 een mail naar magazine@vluchtelingenwerk.nl

Absurdistisch en rauw

De Iraakse dierenarts Hassan vlucht naar Finland en probeert te overleven door de verhalen op te tekenen van mensen wier leven door oorlog zijn verwoest. Een schakende mensensmokkelaar, een politieagent die sprinkhanen eet: ze komen allemaal aan het woord in zijn blog. In Hassan Blasims *Allah 99* vervagen de grenzen tussen fictie en autobiografie, reportage en roman. Het absurdistische werk is rauw, vol zwarte humor en buitengewone verbeeldingskracht.

► De redactie mag 3 exemplaren van *Allah 99* weggeven. Kans maken? Stuur vóór 31 januari 2022 een mail naar magazine@vluchtelingenwerk.nl

Een geborduurd verleden

Een herfstmiddag in oktober, in Aleppo. Mijn oma zit midden in de tuin onder de grote citroenboom te borduren. Het zonlicht raakt de boomtoppen en de grond is bezaaid met gele bladeren.

Ik maak koffie en kom bij haar zitten. Ik kijk naar haar en het borduurwerk dat in haar handen ligt: een afdruk van een moeder die een jongetje knuffelt. Ze is er al jaren mee bezig. Ze wordt gauw moe, vroeger was ze sneller. Alle vrouwen in onze familie hebben van haar leren borduren en in de avonden zaten ze altijd samen aan hun handwerk. Nu doet niemand het meer.

Ik vraag mijn oma iets over haar borduurwerk en of ze mij het zou kunnen leren. Ze reageert verbaasd: 'Jij bent een man. Heb je echt interesse in borduren?'

'Nee,' zeg ik snel uit angst en schaamte. 'Ik vraag het alleen uit nieuwsgierigheid.' Mijn antwoord is niet oprecht, maar sinds mijn pubertijd ben ik gewend om mijn identiteit te verbergen. Die blijkt toevallig meer te zijn dan alleen maar 'een man'. Ik ben wel een man, maar ben ook geïnteresseerd in borduren. En dat mag in Syrië gewoon niet.

Toch ging ik op zoek naar borduurwinkels en naar iemand die mij kon leren borduren. Dat lukte me via mijn jongste tante die als een vriendin voor mij was. Sindsdien voel ik me vrij als ik borduur en helemaal afgesloten van de wereld. Terwijl ik mijn garen door de stof rijg, kan mijn verborgen binnenste zich spiegelen. En

dat geeft mij enorm rust. Toen mijn moeder voor de eerste keer mijn borduurwerk zag, zei ze: 'Het is mooi, maar je vader en de andere mannen in de familie moeten het niet zien. Dat kan voor problemen zorgen.' Daarom zat ik in mijn eigen kamertje urenlang te borduren met de deur op slot.

Een paar jaar geleden kocht ik, samen met mijn moeder, vier borduurpakketten met het thema van de bazaar in de oude stad Aleppo: rode bloemen met groene bladeren. Buiten roken we de geur van regen en laurier. Ik heb er niet veel aan gewerkt, want na enkele maanden moest ik vluchten. Later vluchtte mijn moeder ook. Mijn borduurwerken waren een van de weinige dingen die ze met zich meenam. Vanuit Turkije stuurde zij ze per post naar Nederland.

Tijdens de lockdowns nam ik eindelijk de tijd het postpakket te openen. De geur van laurier zat er nog in, nu een bitterzoete herinnering. En net als vroeger zit ik weer urenlang te borduren. Maar dit keer in vreugde en liefde samen met mijn geliefde man, die ook uit Syrië komt. Zonder te worden veroordeeld en zonder angst.

Hazem Darwiesh (37, Syrië) is journalist en vluchtte in 2015 naar Nederland. Lees meer columns van Hazem op vluchtelingenwerk.nl/columns

Wel een status, geen plek om te wonen

‘Ik kan eindelijk weer slapen,’ vertelt de Somalische Sophia opgelucht. Zielsgelukkig is ze met haar appartement in het noorden van het land. Sophia (om privacyredenen niet haar echte naam) vluchtte voor terreurorganisatie Al Shabaab en kwam begin 2018 in haar eentje in Nederland aan, met een rugzak vol traumatische ervaringen

en een handicap – ze is deels verlamd en loopt met een rollator. ‘Het leven in het azc was voor mij heel zwaar. Ik was depressief en woonde in een vierpersoonskamer, met steeds wisselende kamergenoten. Dat gaf ongelooflijk veel spanning. Ik was nooit alleen.’ Toen Sophia na tweeënhal jaar een asielvergunning kreeg gaf dat rust. ‘Ik dacht: over drie maanden kan ik met mijn leven in Nederland beginnen. Maar er gebeurde niets. Ik ging me steeds zeker voelen, at bijna niet meer en kon ’s nachts nooit slapen door de herrie van mijn kamergenoten.’

Het nijpende tekort aan huizen raakt iedere woningzoekende. Ook vluchtelingen. Toch krijgen zij regelmatig de schuld van de woningnood in Nederland.

*Tekst Trudeke Sillevs Smitt
Illustraties Gemma Pauwels*

Telkens deed Sophia navraag bij de gemeente en COA in haar azc. ‘Ik zei: “Alsjeblieft, ik ben zo gestrest”, maar niemand kon zeggen hoelang het ging duren. Hans, mijn begeleider van VluchtelingenWerk, kwam er ook niet doorheen. Maar het was heel fijn dat er iemand naar mij luisterde, dat hielp enorm. Anderhalf jaar na mijn vergunning kreeg ik eindelijk een woning.’

Oplopende wachttijden

Sophia is niet de enige: de wachttijden voor een huis lopen snel op, vertelt Erna Lensink, beleidsmedewerker integratie bij VluchtelingenWerk. ‘Het streven is dat gemeenten vluchtelingen binnen veertien weken na vergunningverlening huisvesten, maar dit jaar gaan de meeste gemeenten dat verreweg niet halen. En door het woningtekort in Nederland wordt het steeds lastiger achterstanden in te lopen. Vooral voor grote gezinnen is er weinig plek. Ruim de helft van de mensen wacht zo’n dertig weken op een huis, maar regelmatig kunnen mensen zich pas na één à twee jaar in een gemeente vestigen.’

Gevolg: 11.000 statushouders wachten in asielzoekerscentra op een huis, kunnen niet beginnen met hun integratie en houden plekken bezet die bestemd zijn voor nieuwe asielzoekers. En dat terwijl de overheid enkele jaren geleden een aantal azc’s voorbarig heeft gesloten en ook de capaciteit bij de IND is ingekrompen, waardoor mensen langer in de asielprocedure zitten. En zo stagneert álles, wat in oktober zelfs leidde tot een humanitaire crisissituatie. Het aanmeldcentrum in Ter Apel was drie keer te vol, asielzoekers sliepen in tenten of op stoelen en kinderen speelden tussen het afval – met grote risico’s voor de gezondheid en de (brand)veiligheid.

Luc Winants, burgemeester van Venray en voorzitter van het provinciale Topteam Integratie Vluchtelingen Limburg, ziet het met lede ogen aan. ‘We doen in Nederland »

» de deur open om vluchtelingen te ontvangen, maar dan moeten we óók zorgen voor doorstroming naar wonen, werken, meedoen. Ik ben in bijna alle azc's geweest en zie de lamlendigheid die van grote opvanglocaties uitgaat als mensen daar lang moeten wachten. De integratie begint pas als mensen het azc verlaten.'

Maar Nederlanders willen óók een huis, en ook zij wachten enorm lang. Een veelgehoorde klacht is dat vluchtelingen 'onze huizen in pikken' – is dat terecht? Erna Lensink van VluchtelingenWerk: 'De woningnood kent veel oorzaken. Er is te weinig sociale huur gebouwd de afgelopen jaren, er zijn steeds meer milieueisen en meer alleenstaanden, gescheiden gezinnen en ouderen die zelfstandig blijven wonen. Asielmigratie draagt bij aan de vraag naar meer woningen, maar dan heb je het over hooguit vijf tot tien procent van de sociale huurwoningen.'

Tiny houses

Ondanks de krapte zijn er gemeenten die erin slagen alle toegewezen vluchtelingen te huisvesten. Zo ligt de gemeente van burgemeester Winants, Venray, nog steeds op schema. 'Maar of het volgend jaar ook lukt?' Om statushouders ondanks de tekorten

zo snel mogelijk uit de azc's te krijgen willen ze in Limburg tijdelijke behuizing organiseren. Winants, die lid is van de provinciale 'regietafel' voor integratie: 'Als een dorp of gemeente een geschikte plek weet, bijvoorbeeld een voormalig voetbalveld, dan kunnen daar *tiny houses* worden neergezet – keurige, goed geïsoleerde huisjes waar alles in zit. Klein, maar een heel stuk beter dan een azc waar je met zes of acht mensen op een kamertje zit. De bouwvergunning kan in een paar maanden geregeld zijn. En we houden het kleinschalig, dan spreek je de sociale kracht van een dorp aan: dit zijn onze mensen, daar gaan wij voor zorgen.'

Van deze huisjes is de helft voor vluchtelingen bestemd, de andere helft mag de gemeente toewijzen aan andere woningzoekenden, bijvoorbeeld starters. Winants: 'Het idee is dat mensen er ongeveer twee jaar wonen. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor definitieve huisvesting na die periode.' Inmiddels is in Limburg alles in stelling gebracht, over een paar maanden hoopt men de eerste tiny houses te kunnen aanbieden.

Paard achter de wagen

VluchtelingenWerk vindt het een goed idee dat gemeenten zoeken naar alternatieve oplossingen. Erna Lensink: 'Zo bouwt men in sommige gemeenten bijvoorbeeld grote leegstaande gebouwen zoals kloosters of kantoren om tot woningen. Zo'n project moet wat ons betreft wel een gemengde populatie hebben, goed beheerd worden en dicht bij de bewoonde wereld staan. En bij flexwoningen zoals *tiny houses* moet de gemeente wel verantwoordelijk blijven voor definitieve huisvesting daarna. Het is voorgekomen dat vluchtelingen na tijdelijke huisvesting aan hun lot werden overgelaten en uiteindelijk dakloos werden.'

‘Asielmigratie draagt bij aan de woningvraag, maar dan heb je het over hooguit vijf tot tien procent van de sociale huurwoningen’

Lensink maakt zich zorgen over de komende gemeenteraadsverkiezingen: zullen vluchtelingen niet ten onrechte de schuld krijgen van de woningnood? 'Sommige politieke partijen spreken al over speciale integratiecentra waar statushouders eerst moeten inburgeren om een huis in een gemeente te "verdienen". Het is zowel een verschrikkelijk idee als het paard achter de wagen spannen, want om in te burgeren moet je juist deel uitmaken van de samenleving.'

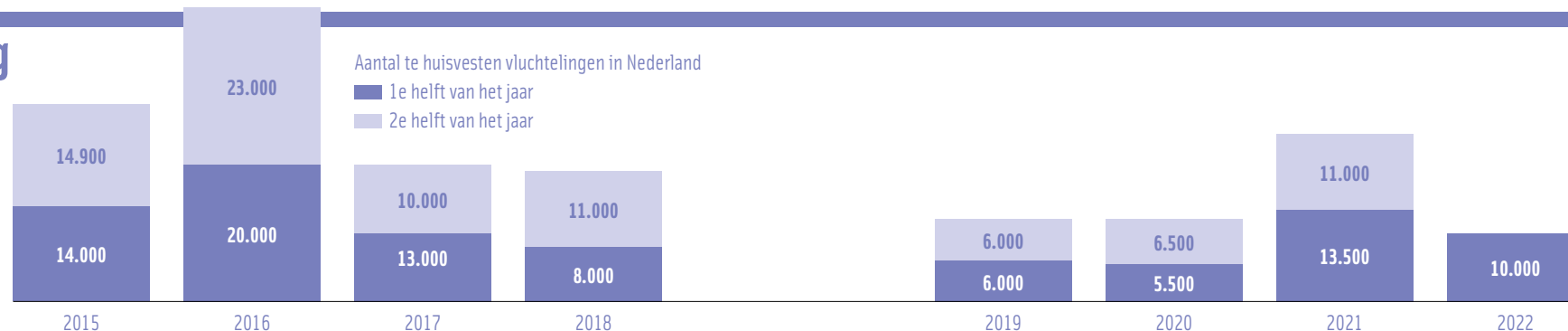
Uitvergroete incidenten

Burgemeester Winants: 'Er is een politiek klimaat ontstaan waarin negatieve incidenten worden uitvergroot, en dat ondermijnt het draagvlak voor vluchtelingen. De overheid moet heel streng zijn voor die paar onruststokers, vaak uit veilige landen, die het verpesten voor de rest én voor de gemeenten die weigeren hun aandeel te leveren in de huisvesting. Als we zorgen voor doorstroming heeft iedereen daar voordeel van. Je drijft mensen niet meer tot wanhoop door het gekrioel en de heisa in de azc's. Je krijgt minder incidenten en vluchtelingen burgeren sneller in. We hebben die mensen ook nodig voor de economie. Laat de toestand in Ter Apel een keerpunt zijn. We zijn een hartstikke rijk land en kunnen zoveel beter.'

Feiten en cijfers huisvesting

Vluchtelingen die een verblijfsvergunning krijgen (statushouders) worden elk halfjaar verdeeld over alle Nederlandse gemeenten. De rijksoverheid bepaalt hoeveel statushouders de gemeenten

moeten huisvesten, naar rato van het aantal inwoners. Vluchtelingen mogen niet zelf kiezen waar ze gaan wonen, dit wordt bepaald door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA).

Gemiddeld gaat het om 1,7 statushouders per woning, voor 11.000 vluchtelingen zijn dat 6500 woningen. Gemeenten kunnen daarvoor sociale huurwoningen inzetten,

maar ook andere vormen van huisvesting. Blijft een gemeente in gebreke, dan kan de provincie ingrijpen en een huisvestingsvoorziening treffen – op kosten van de betrokken gemeente.

Het miezert onafgebroken. De grijze lucht maakt het aanzicht van de noodopvanglocatie nog mistroostiger. De hekken eromheen zijn met zwart plastic bekleed en schermen het tentenpaviljoen af van de buitenwereld. Alleen bewoners en bevoegden mogen langs de slagboom. Wie het park oversteekt, vindt achter een tweede hekwerk tijdelijke gebouwtjes van diverse asielorganisaties. Een daarvan is VluchtelingenWerk.

Geoliede machine

Teamleiders Thijs en Thomas knippen het licht aan en starten de laptops op. Als ook vrijwilliger Simone en stagiair Basel binnen zijn en het water voor de eerste ronde koffie is getapt bij het buitenkraantje om de hoek schuift het team de stoelen bij elkaar. 'Wat we vandaag moeten doen,' trapt Thomas af, 'is de gesprekken over gezinshereniging voorbereiden.'

Thomas deelt intakeformulieren uit. Ze zijn voor het laatst gebruikt in 2015, toen er voornamelijk Syrische vluchtelingen in het tijdelijke kamp verbleven. 'Hiermee laten we bewoners weten wat ze kunnen verwachten: welke gezinsherenigings-

Rechts: In de tentenpaviljoens verblijven bijna duizend evacués.

‘Mijn lichaam is hier veilig, maar mijn ziel niet’

Met de wederopbouw van het tentenkamp Heumensoord bereikte het asiel- en vluchtelingenbeleid een nieuw dieptepunt. De bijna duizend Afghaanse evacués die er verblijven, worden bijgestaan door VluchtelingenWerk. Wij bezochten onze collega's ter plaatse.

Tekst *Maaïke Veenje* Beeld *Goedele Monnens*

aanvragen zijn zo goed als kansloos en welke kansrijk? En welke documenten moeten er worden verzameld?' vertelt Thomas. Het team besluit een aantal proefgesprekken te houden om daarna de formulieren te optimaliseren. 'Laten we kijken of een halfuur per gesprek haalbaar is,' stelt Thomas voor. 'In een regulier asielzoekerscentrum is veel meer tijd voor zulke gesprekken,' legt hij later uit. 'Daar bevinden bewoners zich in allerlei fasen van hun asielprocedure. Maar hier is iedereen pas net weg uit de ellende en hebben zij allemaal acute zorgen om achtergebleven dierbaren. Het is daarom belangrijk hun situatie zo snel mogelijk in kaart te brengen. En met bijna duizend bewoners moeten die gesprekken als een geoliede machine lopen.'

Zijn collega's moeten lachen om die woorden, want de eerste weken verliepen behoorlijk chaotisch. Thomas: 'Niemand wist

‘Kunnen we als Nederland niet anders of willen we dat niet?’

wanneer er nieuwe bewoners zouden arriveren en hoeveel.' Ook had VluchtelingenWerk niet eens een eigen werkruimte. 'Pas na aandringen mochten we toch het terrein op

en zijn we onze werkzaamheden buiten gestart vanaf een picknicktafel,' vertelt Thomas. Basel vervolgt: 'Ik studeer rechten. Mijn

Onder: Thijs spreekt een bewoner met behulp van een telefonische tolk.

klasgenoten lopen stage in chique advocatenkantoren of in de rechtbank. Ik had niet eens een eigen stoel. Toch heb ik nog geen dag gedacht: dit trek ik niet meer.'

Overname Taliban

Dan klopt de 23-jarige Ahmed op de deur. Hij helpt vandaag bij het uitdelen van de gespreksuitnodigingen. Want hoewel bewoners alleen met zo'n uitnodiging toegang krijgen tot het terrein waar VluchtelingenWerk werkt, mag het personeel van VluchtelingenWerk niet de tenten in om de uitnodigingen te bezorgen.

'Ik heb toch niets te doen, dus alle afleiding is welkom,' vertelt Ahmed over zijn vrijwilligersklus. In Afghanistan werkte hij ook voor hulporganisaties, voordat hij naar India vertrok voor zijn studie. Hij was net terug in Afghanistan toen de Taliban de hoofdstad overnamen. 'Dat gebeurde zo snel: alsof iemand een lichtschakelaar omzette en alles opeens donker werd. Ik was op dat moment onderweg. Vanuit de auto zag ik de complete paniek die was uitgebroken. Overal waren Taliban. Politieagenten trokken midden op straat hun uniformen uit om op te kunnen gaan in de menigte. Ik was bang dat iemand mijn autodeur zou opentrekken en een »

» geweer tegen mijn hoofd zou zetten, want iedereen wilde weg.’ Ahmed en zijn broer, die voor het Nederlandse leger werkte, werden geëvacueerd. Hij maakt zich zorgen om zijn achtergebleven ouders. ‘Op een dag zullen de Taliban mijn vader opzoeken en hem vragen naar zijn zoons die werkten voor de vijand.’

Om te ontsnappen aan de drukte in Heumensoord zocht Ahmed naar de dichtstbijzijnde bibliotheek. ‘Daar ga ik vaak naartoe om Engelse boeken te lezen.’ Hij benadrukt dat hij niet wil klagen over zijn leefomstandigheden. ‘Maar het begint hier wel koud te worden,’ zegt hij met een enigszins bezorgde glimlach.

Boven: ‘Ik begin langzaam de hoop te verliezen,’ vertelt Farzana.

Rechts: Kopje thee? Die tap je bij de buitenkraan.

Geheime verloofde

Om twaalf uur roept Thomas zijn team bij elkaar. ‘Tijdens de opstartfase functioneerden we op adrenaline, maar dat is niet vol te houden,’ vertelt hij. ‘De laatste dagen ben ik daarom heel duidelijk: even pauze houden.’ Tijdens de lunch vertelt Simone haar collega’s over de twee mannen die vlak daarvoor aan haar bureau stonden. Ze lieten haar foto’s zien van hun neef: de jongen zat helemaal onder het bloed. De kans dat de neef via gezinshereniging naar Nederland mag komen is nihil. Want daarvoor komen – in grote lijnen – alleen minderjarige kinderen en gehuwde

partners in aanmerking. Hoe is het om die boodschap te moeten overbrengen? Basel zucht en is even stil. Het raakt hem zichtbaar. ‘Moeilijk,’ zegt hij ten slotte. ‘Ik trek de pleister er zo snel mogelijk van af en leg uit: het mag niet volgens de regels van de IND. Door de wanhoop beseft niet iedereen direct wat die boodschap inhoudt.

Noodopvang: zo kort mogelijk

Noodopvang is echt alleen voor nood-situaties en mag geen dag langer duren dan noodzakelijk, vindt VluchtelingenWerk. Tentenpaviljoens als Heumensoord zijn verre van ideaal voor de opvang van vluchtelingen die recent heftige gebeurtenissen

hebben meegemaakt en vooral behoefte hebben aan rust en privacy. Wel hebben we veel waardering voor de gemeenten Nijmegen en Heumen, die deze vluchtelingen onderdak bieden. Zij nemen wederom verantwoordelijkheid als het erop aankomt.

het gehuil van bange kinderen, de wind die tegen de tentdoek raast: het zorgt bij iedereen voor slaapgebrek.’ Net als Ahmed herhaalt Farzana niet te willen klagen. ‘In Afghanistan zou ik zijn vermoord, maar kan ik in Nederland wel leven zonder mijn familie en verloofde? Ik voel dat ik mijn hoop voor de toekomst verlies. Hoewel mijn lichaam hier veilig is, is mijn ziel dat niet.’

Links: Teamleider Thomas (r) organiseert twee keer per dag een teamoverleg.

‘Als jullie mij niet willen helpen, wie dan wel?’ vragen ze dan.’

Ook de 27-jarige Afghaanse Farzana maakt zich zorgen over de mogelijkheden voor gezinshereniging. Haar verloofde is achtergebleven. Als politieagent is hij niet alleen doelwit van de Taliban, maar ook van criminelen die hij gevangennam en nu zijn vrijgelaten. ‘Bijna zes jaar geleden werden we verliefd,’ vertelt Farzana. ‘Maar onze familie verbood ons met elkaar te trouwen.’ Toch bleven de twee elkaar zien, in het geheim. ‘Inmiddels zit hij al drie maanden ondergedoken. Al die tijd heeft hij geen daglicht gezien. Ik ben zo bang dat hij uiteindelijk zichzelf iets aandoet om aan de situatie te ontsnappen.’

Als de zorgen haar niet wakker hielden, zou ze alsnog niet kunnen slapen. Elke drie stapelbedden zijn gescheiden met tentzeil, maar de bovenkant is open. ‘De nachtmerries van andere bewoners,

‘De eerste weken werkten we buiten vanaf een picknicktafel’

Veel minderjarigen

Thomas maakt zich zorgen over de mentale gesteldheid van de bewoners. ‘Dit is geen opvangplek voor de lange termijn,’ zegt hij. ‘Zoveel mensen bij elkaar, zonder privacy en met zeer beperkte toegang tot psychische ondersteuning: dat is ontzettend stressvol. Bovendien is de helft van de bewoners minderjarig, ruim 350 bewoners zijn zelfs onder de twaalf jaar. “Het mag niet zo erg worden als de vorige keer,” roept iedereen. [In 2016 bestempelden zowel de Nationale Ombudsman als het College voor de Rechten van de Mens het leven op kamp Heumensoord mensonwaardig, red.] Maar hoewel er gelukkig verbeteringen zijn ten opzichte van de vorige keer, wordt het buiten winter en is een duurzame oplossing nog niet in zicht. Het zet je aan het denken: kunnen we als Nederland niet anders of willen we dat niet?’

Goud in handen

Als goudsmid heeft de Syrische Daniel een uniek talent. Daarom doet maatschappelijk begeleider Edgar alles wat hij kan om Daniel zijn geliefde beroep weer uit te laten oefenen in Nederland.

Tekst Hazem Darwiesh Beeld Goedele Monnens

‘Toen ik klein was, en even oud als mijn dochtertje nu, ontdekte ik in de winkel van mijn opa en vader de wereld van de goudsmederij. En terwijl ik op de schoot van mijn opa of op het stoeltje naast mijn vader zat, begon ik het vak te leren,’ vertelt Daniel over zijn geliefde beroep waarmee hij opgroeide in Damascus. ‘Dit vak zit in mijn bloed, daarom wilde ik na mijn vlucht zo snel mogelijk weer aan de slag. Edgar gaf ruimte voor mijn wensen en hoe ik mijn toekomst in Nederland zie.’ Daniels passie voor het vak en zijn vertrouwen in wat hij kan maken, vindt Edgar bijzonder om te zien. ‘Het is een uniek beroep. Als Daniel vertelt over zijn sieraden, zijn jeugd

Edgar Lokven (52)

was directeur van een projectbureau en is sinds drie jaar maatschappelijk begeleider bij VluchtelingenWerk.

en hoe hij zijn beroep de afgelopen jaren in Syrië uitoefende, zie ik zijn rijke achtergrond, creativiteit en enorme ambitie. Daarom doe ik alles wat in mijn macht ligt om ervoor te zorgen dat Daniel zijn beroep in Nederland weer kan uitoefenen.’

Zelfstandig goudsmid

En dat werd een persoonlijke uitdaging, vertelt Edgar. ‘Iemand met zo’n specifiek beroep, heeft weinig aan de standaardondersteuning. Ik heb alle mogelijkheden binnen en buiten onze organisatie onderzocht en zocht samen met Daniel contact met Nederlandse bedrijven binnen dit vakgebied. Daniel ging bij hen op bezoek en door die gesprekken kwam hij erachter dat hij graag als zelfstandig goudsmid aan de slag wil.’

‘Dat klopt,’ beaamt Daniel. ‘Ik kan namelijk veel meer dan wat Nederlandse bedrijven mij kunnen bieden. Bij hen kan ik alleen kleine, technische opdrachten uitvoeren, terwijl ik zelfstandig hele sierstukken kan maken. Bovendien verlangen bedrijven diploma’s en die heb ik niet: ik heb dit vak met liefde en aandacht van mijn familie geleerd.’

Edgar heeft alle vertrouwen in de creativiteit en zelfstandigheid van Daniel. ‘Hij is heel actief, zoekt alles goed uit en neemt zelf veel initiatief. Ik heb veel waardering voor zijn talent. Gelukkig konden we met hulp van de “werkhelptdesk” [een regionaal initiatief van VluchtelingenWerk, red.] deze werkbank aanschaffen die hier nu achter ons staat in Daniels huis.’

Trots en hoopvol gaat Daniel achter zijn werkbank zitten en legt iets uit aan zijn dochtertje Elena. Voor hem op de werkbank ligt een

Daniel Abo Zedan (38)

vluchtte in 2020 naar Nederland en woont samen met zijn vrouw Mirna en dochter Elena in Leiden.

doosje van mozaïek, een beroemde kunstvorm uit Damascus. ‘Een werk van mijn opa’s handen, ik heb het van hem geërfd. Het is het enige dat ik uit Syrië meebracht.’

Hoewel Daniel opgelucht is dat hij over een werkbank beschikt, heeft hij ook gereedschap nodig voordat hij zijn eerste sieraden kan gaan maken. Om beginnende ondernemers als Daniel te helpen, startte Edgar via het actieplatform van

VluchtelingenWerk een crowdfundingactie. Daniel: ‘Ik hoop dat mensen willen doneren. De sieraden die ik voor Nederlanders wil maken zijn bijzonder. Geen commerciële stukken, maar prachtige sieraden om je hele leven te dragen.’

Vierde generatie

Uit het doosje van mozaïek haalt Daniel enkele sieraden die hij in Syrië maakte. ‘Nederlanders willen graag kleine, lichte sieraden met kleurige stenen, weet ik inmiddels. Een andere stijl dan in Syrië, maar dat kan ik ook. Daarnaast hoop ik met mijn werk een klein stukje Syrië te creëren; het prachtige land van voor de oorlog dat ik achterliet, maar nog steeds in mij zit.’

Edgar bewondert Daniels moed. ‘Ik vind het bijzonder krachtig dat mensen als Daniel hier komen wonen. Op een plek waar ze niet voor hebben gekozen en waar ze hun bestaan weer vanaf nul moeten opbouwen. Dat is een moeilijke opgave. Voor mensen zoals Daniel zet ik mij met alle liefde in.’

Vanachter zijn werkbank kijkt Daniel teder naar zijn dochtertje op schoot: ‘Ik vertel haar nu al de verhalen over haar grootouders en ons erfgoed in de goudsmederij. Wie weet neemt ze dit werk later van me over, net zoals ik dat deed bij mijn voorouders. Maar dit keer vanuit Nederland.’ «

.....
Wil jij startende vluchtelingen zoals Daniel steunen? Ga naar vluchtelingenwerk.nl/startmeup

Intens gemis

Maanden of zelfs jaren gescheiden zijn van je gezin. 'Hoe dat voelt, weet je alleen als je het zelf meemaakt,' zegt de Afghaanse Farhad. Hij en drie andere gezinnen vertellen over het intense gemis én hun hereniging eerder dit jaar.

*Tekst Maaike Veenje
Beeld Goedele Monnens (pag. 22 en 23)
Selma van der Bijl (pag. 24 en 25)*

'Mijn dochter kende mij alleen van het beeldscherm. "Hoe loopt papa eigenlijk?" vroeg ze aan haar moeder'

De Afghaanse tolk Farhad wachtte zes jaar op zijn vrouw en vier kinderen.

'Toen Anabia voor het eerst "papa" tegen me zei, gaf ik een feestje in het azc om het te vieren'

Het duurde bijna een jaar voordat de Pakistaanse Ikram zijn vrouw en dochter (22 maanden) kon omhelzen.

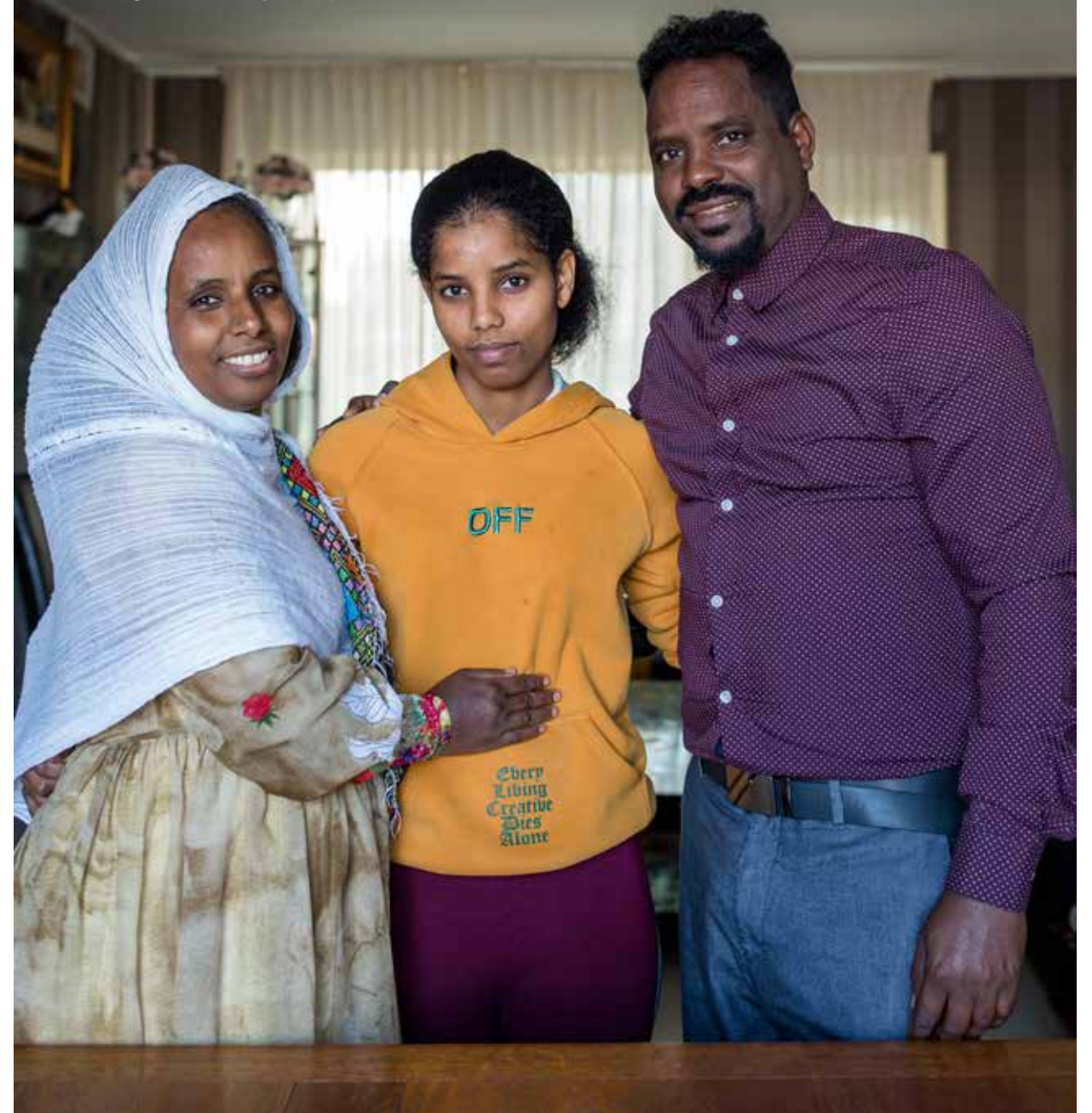

‘Ik beloofde mijn kinderen dat zij straks konden spelen op straat, net als de lachende kinderen in Nederland’

Negen maanden leefde de Oeigoerse Ferhat gescheiden van zijn vrouw Saniye en hun drie kinderen.

‘Aan de grens werden we beschoten door soldaten. In de chaos raakten we Embabba kwijt’

Jarenlang wisten de Eritrese Tsegab en Fekadu niet of hun dochter Embabba nog leefde. Nu is het gezin eindelijk compleet.

Farhad (39)

‘Nooit je hoop verliezen.’ Die woorden van Farhads advocaat waren zes jaar lang zijn houvast. ‘Hoe het is om zo lang gescheiden te zijn van je gezin, is niet voor stellen,’ vertelt hij. ‘Die pijn voel je alleen als je het zelf meemaakt.’ Zijn jongste dochter Zahra (8) kende haar vader alleen via het beeldscherm. Farhad: ‘Ze wilde van haar moeder weten: “Hoe loopt papa eigenlijk? En hoe knuffelde hij mij?” Het gezin belde bijna elke dag met elkaar. ‘En als ik een afspraak had met de IND bleef iedereen thuis, te bang om een telefoontje te missen.’ Helaas had Farhad meestal geen of slecht nieuws. ‘Sommige mensen werden wantrouwig. “Heeft hij niet een ander?” vroegen ze mijn vrouw. Toch is ze altijd loyal gebleden. Slechts één keer verloor ze haar hoop om mij ooit weer te zien: toen de Taliban Kabul binnenvielen. Ook ik was die dag in shock. Pas toen ik hoorde dat mijn gezin op de evacuatievlucht zat kreeg ik weer hoop. Vlak voor hun aankomst vulde ik de koelkast met lekkers, zoals ik mijn kinderen had beloofd. Nu zijn ze eindelijk hier en kan ik een echte vader voor ze zijn, een betere dan ze ooit hebben gehad.’

Ikram (34)

‘Na elk telefoontje had ik buikpijn,’ vertelt Ikram. ‘Behalve die ene keer, toen Anabia voor het eerst “papa” tegen me zei. Ik had nog twintig euro en vierde het moment met alle bekenden uit het azc.’ Een van Ikrams kamergenoten verbleef al acht jaar in de opvanglocatie. ‘De gedachte dat ik Muntaha en Anabia ook zo lang zou moeten missen, hield me dag en nacht bezig. Het was verschrikkelijk om

hen achter te laten, maar ik had geen keus. Wij behoren tot de Ahmadiyya, een moslimgemeenschap die in Pakistan verboden is. Iemand op een religieuze manier groeten is voor ons al strafbaar. Ik was gewend om altijd over mijn schouder te kijken, maar het risico werd te groot.’ De dag dat de uitslag van zijn gezinsherenigingsaanvraag binnenkwam, herinnert Ikram zich nog goed. ‘Ik probeerde de brief te ontcijferen met behulp van internet, maar durfde de vertaling niet te geloven. Toen een vriend, die wel Nederlands sprak, me met een brede lach omhelsde, wist ik dat er écht goed nieuws stond: mijn gezin mocht komen. Met die boodschap gaf Nederland mij het grootste cadeau dat ik ooit zou krijgen.’

Ferhat (40) en Saniye (38)

‘De avond voordat we naar Nederland gingen, hadden mijn zoons ruzie. “Ik slaap morgen naast papa!” riepen ze naar elkaar. Pas toen ik beloofde dat ze allebei naast papa mochten kruipen was het goed,’ vertelt Saniye. Met haar man en kinderen reisde ze van China naar Turkije, weg van de verstikkende onderdrukking waar Oei-goeren onder gebukt gaan. Ferhat: ‘In China werd ons leven onmogelijk. Alles is verboden voor ons en iedereen wordt gemonitord. Toen een vriend verdween, stuurde zijn vrouw “hij is mono eten”. Mono is een Chinees brood en met die cryptische boodschap liet ze weten dat hij in een concentratiekamp zat.’ Ondertussen werd Ferhat in Turkije opgepakt. Waarom hij drie maanden vastzat, kreeg hij nooit te

horen. Uit angst voor herhaling vluchtte hij naar Nederland. Ferhat: ‘In China zouden mijn kinderen altijd binnen zijn, afgeschermd voor de autoriteiten. Ik beloofde dat zij in Nederland mochten spelen op straat, net als de lachende kinderen die ik hier zag.’ Ferhat en Saniye hielden zich aan hun beloftes. Saniye: ‘De kinderen spelen de hele dag buiten en die eerste nacht knuffelde iedereen met papa.’

Tsegab (43), Fekadu (39) en Embabba (20)

Twee afschuwelijke jaren zat Embabba in een Eritrese gevangenis. ‘Dat was heel moeilijk,’ vertelt ze op zachte toon. ‘Eén keer per dag krijg je een klein beetje eten en mochten we een paar minuten naar buiten om naar de wc te gaan. Er waren geen bedden of dekens, niets.’ Ondertussen wisten Tsegab en Fekadu niet waar hun dochter was of dat ze überhaupt nog leefde. Twee jaar daarvoor vluchtte Tsegab als eerste naar Nederland. Toen later zijn vrouw en zes kinderen Eritrea ontvluchtten, werden ze aan de grens beschoten door soldaten. ‘In de chaos raakten we Embabba

kwijt,’ vertelt Fekadu. In Nederland leerde de familie de taal, vond Tsegab werk en gingen de kinderen naar school. Maar hun oudste dochter was nooit uit hun gedachten. Fekadu: ‘We hadden geen rust en konden niet goed slapen.’ Maar toen ontdekte een tante in welke gevangenis Embabba zat en kon het meisje worden vrijgekocht. Het duurde nog anderhalf jaar voordat Embabba op het vliegtuig stapte. Tsegab: ‘Ze was zo groot geworden, maar ook zo dun.’ Hij wrijft een traan weg. ‘Nu is er rust,’ vertelt Fekadu. ‘Wij zijn eindelijk compleet.’

Brengt u verscheurde gezinnen weer samen?

Vluchten is levensgevaarlijk. Op zoek naar een veilige plek laten mensen vaak noodgedwongen hun gezin achter. Ze hopen hun geliefden snel weer in de armen te kunnen sluiten, maar ondertussen nemen de angst en zorgen toe. VluchtelingenWerk helpt verscheurde gezinnen te herenigen, zodat ze samen een veilige toekomst kunnen opbouwen.

Helpt u mee? Scan de QR-code of geef op vluchtelingenwerk.nl/gezin

**Achter
elke
postcode
zit een
verhaal.**

In Nederland hoeven vluchtelingen niet meer voor hun leven te vrezen. Toch maken zij zich grote zorgen over familieleden die zijn achtergebleven. Zolang hun gezin nog gevaar loopt, is er geen ruimte om een nieuw leven te beginnen. De vrijwilligers van VluchtelingenWerk ondersteunen vluchtelingen tijdens de ingewikkelde procedures en brengen verscheurde gezinnen bij elkaar. Vanaf dat moment begint hun nieuwe, veilige toekomst.

VluchtelingenWerk Nederland ontvangt een jaarlijkse bijdrage van de Postcode Loterij. Dankzij onze deelnemers kunnen wij naast VluchtelingenWerk meer dan 150 andere organisaties ondersteunen. Sinds de oprichting van de Postcode Loterij in 1989 hebben we al ruim € 7,1 miljard aan goede doelen kunnen schenken.

Samen voor een betere wereld: postcodeloterij.nl

U een kans, zij een kans!

